

ДЖЕЙМС ГРИПАНДО

ЦВЕТОВЕТЕ НА ГНЕВА

Cane and Abe

Copyright © 2015 by James Grippando

All rights reserved

© Юлия Чернева, превод от английски

© Димитър Стоянов-Димó, худ. оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2015

ISBN 978-954-389-338-6

Книгите на ЕРА търсете на
www.erabooks.net

ДЖЕЙМС ГРИПАНДО

**ЦВЕТОВЕТЕ
НА ГНЕВА**

ЕРА

На Тифани

1.

Невероятна беше точното определение за нея. Саманта Вайн беше невероятно красива. И беше невероятно, че се омъжи за мен. Още по-невероятното беше, че напусна този свят.

Освен това беше предсказуемо, че аз отново ще се влюбя и ще се оженя повторно. Издръжливостта обаче е по-скоро правило, отколкото изключение. Хората се влюбват. Умират. Някои съумяват да се съвземат и да продължат нататък, приемайки или не успокояващия религиозен химн, че смъртта не е нищо повече от смяна на адреса. Най-невероятното нещо в Саманта обаче нямаше нищо общо с нас. По-точно казано, то дори не беше свързано с нея, а с баща ѝ. Лутър Вайн някога е бил афроамерикански роб.

Сигурно ще кажете, че това са глупости, и не само защото ще си помислите, че аз съм луд бял човек, който се опитва да се промъкне в историята на чернокожите чрез брака си. Или може би вие самите мислите така. Тук обаче става дума предимно за прекъснатата връзка между поколенията.

Напълно разбирам недоверието ви. Робството е премахнато със закон през 1865 година с приемането на Тринайсетата поправка в Конституцията на Съединените щати. Саманта е била зачената едва когато президентът Джими Картър облича дебела вълнена жилетка в студения Бял дом и призовава американците да бъдат като него, да пестят електроенергия и да намалят термостата на дванайсет градуса нощем. Цяла зима Лутър и Карлота Вайн се вмъквали

под завивките в леглото и се сгрявали по старомодния начин. Проблемът е, че расизмът продължава да съществува, но Саманта беше толкова далеч от края на робството като институция, че не знаеше Върховен съд в САЩ без чернокож съдия. Тя не помнеше американското футболно първенство някога да е започвало без чернокож нападател. Дори не можеше да назове някой хит на Принс, докато той официално не стана „Изпълнителят, известен преди като Принс“, и не беше достатъчно голяма, за да купонясва, сякаш е 1999 година, докато наистина не стана 1999 година.

И така, нека да се върнем към онези неприятни времена. Дори старецът на Саманта да е бил стар по времето на нейното раждане, сметката пак не излиза. Всъщност събитието противоречи на историята. Последният роб в Америка е починал през 1971 година. Нито едно от децата на Силвестър Магий не е било живо, за да види паметната плоча, която най-сетне е положена в Мисисипи повече от четири десетилетия след смъртта му. По една случайност в същата година аз загубих съпругата си.

Саманта Вайн, дъщеря на роб?

– Не може да бъде – казват ми хората. – Освен ако не пропускам нещо.

– Пропускаш нещо.

– Какво?

– Не знаеш за захарта.

– Да ти го начукам, Ейб. Ти не знаеш нищо.

– Не – отвърщам. – Не знаеш за захарта.

Имам предвид „Голямата захар“.

През есента на 1941 година група мъже пътуват из дълбокия Юг и посещават кварталите с чернокожи в градове като Мемфис и Билокси, предлагайки „постоянна работа“ на „цветнокожи земеделски работници“

над осемнайсет години. Няколко значение, че Лутър Вайн бил само на шестнайсет. Нищо в предложението не било законно. „Насладете се на слънчевата светлина във Флорида през зимните месеци – обещава рекламата, – докато събирате захарна тръстика в плантацията на Националната захарна корпорация.“ Лутър не бил глупак. Размахването на мачете по цял ден, рязането на четириметрови стъбла, дебели колкото мъжка китка, и товаренето на тонове захарна тръстика на камиони не били за колежани. „Както и да я режеш – често казваше Лутър, – говорим за непосилен труд.“ Фирмата обаче обещавала добри надници – трийсет долара седмично. Офертата включвала и добри условия на живот, безплатна храна, безплатен транспорт до Флорида, безплатни медицински услуги и почивки. Лутър подписал и се качил на камиона заедно с другите работници.

Крайната им цел бил Клюистън, „най-сладкият град в света“, където хиляди акри, засети със захарна тръстика, се простират покрай южния бряг на езерото Окичоби в националния парк „Евърглейдс“ във Флорида. Пътуването продължило два дни. Давали им храна два пъти дневно – пушена наденица и филия хляб. Когато пристигнали, на всеки връчили сметка за единайсет долара – цената на „безплатното“ пътуване от Мемфис. Бързо се натрупали още сметки. Седемдесет цента за одеяло. Петдесет цента за мачете. Трийсет цента за точене на мачетето. Един долар за значка, която идентифицирала работника като служител на фирмата. Петдесет цента за вода, която не била твърде мръсна, за да се пие. Работниците затънали до шията в дългове още преди първия работен ден, който започнал със закуска в три и половина през нощта. В четири и половина те

вече били на нивата, направили кратка почивка на обяд и рязали захарна тръстика, докато се мръкнало. Надницата за първия ден била долар и осемдесет цента – четири долара по-малко от обещаната сума. Из нивите обикаляли надзиратели, въоръжени с палки и пистолети, и заплашвали всеки, който не работи усилено или мърмори, че иска да се върне у дома. Най-добрата възможност за бягство била през нощта. След три седмици – двацет и един работни дни без прекъсване, в дъжд и пек, от изгрев до залез слънце – деветима работници избягали от бараките на лагера на фирмата. Лутър бил един от тях. Планът им бил да отидат на автостоп до Мемфис. Арестували ги на трийсетина километра от Ключистън, глобили ги по четирийсет долара за „скитничество“ и ги върнали на нивата. Единственият начин да платят глобата бил да режат захарна тръстика. Лутър поискал разрешение да лежи в затвора, вместо да плати глобата. Надзирателят го ударил с палката и му казал, че това със сигурност ще стане веднага щом изплати дълга си към фирмата, дълг, който се увеличавал с всеки изминал ден, защото пиел твърде много вода на нивата и се нуждаел от медицински грижи, тъй като го ухапала змия.

Някои работници обаче успели да избягат и разказали историята в родните си места, откъдето стигнала до Министерството на правосъдието във Вашингтон. Самият президент Хърбърт Хувър одобрил доклада от разследването, състоящ се от шейсет страници, изготвен от ФБР. Федерален съд в разширен състав във Флорида обвинил „Националната захарна корпорация“ и няколко служители в „заговор за нарушаване на правата и привилегиите на граждани, които са

освободени от робство според Тринайсетата поправка”.

Ето защо ненапрасно наричам Лутър Вайн бивш роб в книгата си, въпреки че обвинението било отхвърлено поради процесуална неточност.

– Съдебните заседатели са компрометирани – заявили адвокатите на Корпорацията, – защото няма фермери в състава.

Да, бе. И атентаторът Тимъти Маквей би трябвало да се оплаче от липсата на терористи сред съдебните заседатели, осъдили го за взрива в Оклахома Сити.

Както и да е. Наближаваше деветдесетият рожден ден на бащата на Саманта. Със стареца все още бяхме близки, поне доколкото можехме. Лутър проявяваше признаци на деменция и въпреки че в някои дни беше добре, пак разправяше в дома за грижи за възрастни хора, че зет му е Ейбрахам Линкълн. Това беше силно казано, макар да бях висок, белокож адвокат, водил четирийсет и седем дела за убийства. Съгласявах се с всичко, което кажеше Лутър. Той се озадачаваше само когато чуеше, че аз съм старши прокурор в Окръжната прокуратура на Маями Дейд, човекът, към когото трябва да се обърнете при углавни дела.

– Търся агент Виктория Сантос от ФБР – казах на полицайката.

Черно-кафявият ѝ автомобил с проблясваща лампа беше едната от шестте магистрални патрулни коли, които бяха блокирали входа на дългия километър и половина мост над централната част на националния парк „Евърглейдс“. Пътят Тамиами Трейл беше главният маршрут, свързващ Източна и Западна Флорида под езерото Окичоби, второто по големина в континенталните Съединени щати.

– А вие сте? – попита тя.

– Ейб Бекъм от Окръжната прокуратура – отговорих и показах служебната си карта.

Не ми влизаше в работата да посещавам всяко местопрестъпление в окръг Маями Дейд, дори и да беше убийство. Когато обаче ФБР издирваше сериен убиец, беше важно някой по-старши от Окръжната прокуратура да ръководи разследването. Лично главният помощник на щатския прокурор ме беше помолил да проверя доклада за труп в „Евърглейдс“, който има всички белези на пета поредна жертва в Южна Флорида.

– Насам – каза полицайката и посочи групата агенти от правоприлагащите органи, събрали се до моста. Те стояха до старото двулентово шосе, минаващо успоредно на моста, което вече не се използваше.

Благодарих ѝ и се проврях под полицейската лента, опасваща местопрестъплението.

– Ейб, хей, какво става?

Спрях, когато чух познатия глас на криминалната репортерка от „Екшън Нюз“. Намирахме се на три километра от западните покрайнини на града, твърде далеч от централната част на Маями, за да се виждат дори най-високите небостъргачи, но аз съзрях куполите с антени на медийните микробуси в дългата опашка от превозни средства, простираща се към утринното слънце. Със сигурност щяха да дойдат и хеликоптери. Нямах да се изненадам, ако един-два снимачни екипа пристигнеха с моторница. Журналистите биха направили всичко, за да бъдат първи.

– Нямам какво да ти кажа, Сюзан.

– О, я стига, Ейб.

Сюзан Браун беше отразила най-малко десетина от моите дела за убийства и аз обикновено ѝ каз-

вах каквото можех. Този път обаче наистина не знаех нищо. Обърнах се и продължих по пътя.

На старото шосе бяха извършени множество ремонти, откакто по него за пръв път бяха минали фордове „Модел Т Купе“ през 1928 година, и много хора смятаха, че за моста излишно се прахосват пари. Това обаче беше част от проект за възобновяване на „Евърглейдс“ за милиарди долари, чиято цел беше премахването на отрицателното въздействие на добронамерената, но катастрофална работа на Армейския инженерен корпус през XX век. Дигите и каналите, построени от войниците, отвориха затревените с режещ кладиум равнини за производителите на захарна тръстика и други фермери, а пътищата като дългия четиристотин четирийсет и три километра Тамiami Трейл направиха тресавищата проходими за моторни превозни средства. Потърпевшият в цялото строителство беше водният поток, важен за доброто състояние на „Евърглейдс“. Новият мост беше издигнат върху пилони до стария път, за да не задържа водата като бент.

Скочих от насипа върху стария път, но веднага спрях, защото затънах в кал почти до коленете.

– Мамка му.

Не бяха само мокрите обувки и крачолите на панталона ми. Необходими са хиляда години на гниене, за да се образува трийсетина сантиметра торф, а аз току-що бях отприщил противната воня 999-а.

– Нека да ти помогна, партньоре – каза единият полицаи и ме издърпа за ръката. Калта залепна като всмукателна помпа, когато кракът ми се измъкна от евърглейдския вариант на плаващи пясъци. Помислих си дали да не изплакна черната каша в застоялата вода до канала, но триметровият алигатор, кой-

то се припичаше на слънце на брега, ме накара да променя решението си. – Добре дошъл в Долината на акулите – рече ченгето.

Предположих, че това е само име и че тук всъщност няма акули, но въпреки всичко се зарадвах, че съм на суха земя. Не че около мен имаше нещо сухо. От южния край на езерото Окичоби в продължение на километри течеше вода с цвят на чай, на юг до континенталната суша на Флорида и на запад до Мексиканския залив, досущ разляно мляко върху кухненска маса. Тези милиони акри вода, равни като житна нива в Канзас, бяха обрасли с безкрайни вълни режеш кладуим, рядък вид блатен аир или акорус, растящ там от четири хиляди години. Легендарната „река от трева“ разделяше източния бряг на Флорида от западния – чудо на природата, където посетителите откриваха влечуги, морски крави и пъстри дървесни охлюви, розови лопатарки и орхидеи „Безлистен епипогиум“, високи кралски палми и евкалипти. Тук библейски рояци комари можеха да почернят бяло кану за секунди, а нощем небето се изпълваше с океани от звезди, недокоснати от градските светлини. Нямахме друго подобно място в света. Рядко ходех там, освен когато минавах със стотина километра в час по пътя за Нейпълс.

Или в ден като днешния, да огледам намерен труп.

– Тук е адски студено – измърморих, но моят приятел полицаят вече се беше отдалечил, за да извади друг тъпак от калта.

Десет градуса е направо смразяваща температура за Маями и агентите на ФБР веднага се разпознаваха с техните сини непромокаеми якета с жълти букви. Федералните агенти бяха част от много по-голяма сила, сформирана от различни правоприлагачи

агенции. На местопрестъплението беше полицията на окръг Маями Дейд, включително двама детективи от отдел „Убийства“, които познавах добре, и екип от криминалисти от Южна Флорида, който играеше важна роля във всяко разследване, изискващо сътрудничество между агенциите. Край пътя беше паркиран микробусът на съдебна медицина. Видях само една жена с опознавателните знаци на ФБР и въпреки че тя вероятно не си спомняше предишната ни среща, я познах. Виктория Сантос. Тръгнах към нея. Тя разговаряше с член на пътноремонтния екип, който пребоядисваше маркировката на новия мост. Той беше забелязал трупа в режещия кладиум покрай стария път.

– В първия момент не ми приличаше на човек – обясняваше работникът.

Заставах настрана, достатъчно близо, за да чувам разговора им. Сантос беше хубава жена с къса черна коса с червеникав оттенък на слънцето. Като координатор на Националния център за анализ на насилствени престъпления тя беше на фронтната линия като главна свръзка между ФБР и местната полиция. Живееше отскоро в Маями и аз я бях виждал само веднъж, като инструктор на ФБР в курс за прокурори, който се проведе в Националната академия в Куонтико. Сантос беше ветеран от двайсет години и беше нещо като легенда във ФБР не само защото беше добра в работата си, но и защото не се страхуваше да критикува системата – нещо, което невинаги печели приятели в централата на ФБР. Запитах се дали това не е причината да я преместят от престижния Отдел за поведенчески анализ на национално ниво в полевия офис в Маями, където първият ѝ случай я потопи до шията, така да се каже, в калта на „Евърглейдс“.

– Първо забелязах пръстена – разказваше свидетелят. – Диамантът отрази слънцето и заблестя, така че беше невъзможно да го пропусна. Бях на платформата на пикапа и подавах пътни конуси на екипа. Но когато блясъкът в режещия кладиум привлече погледа ми, присвих очи, за да видя по-добре, и си помислих: „Какво е това, по дяволите?“ Бях сигурен, че пръстенът все още е на ръка, затова ударих по покрива на кабината и извиках: „Чарли, спри!“ И после двамата се приближихме до предпазните перила покрай моста и пак бяхме на двајсетина метра разстояние, и гледахме към тресавището. И Чарли се съгласи с мен, че пръстенът определено е на нечия ръка. Хвърлих камък в блатото и един чудовищен алигатор се затътри натам. – Той посочи хълм на шест-седем метра. – И тогава трупът изплава на повърхността.

Сантос беше професионалистка и не реагираше, но фотографът на криминалистите вече вършеше работата си, и аз знаех, че един ден – скоро, ако всички свършихме задълженията си – ще трябва да покажа на съдебните заседатели ужасяващ снимков материал. Слушах отстрани още десетина минути, оставих Сантос да приключи със свидетеля и се представих. Тя ми каза, че ръководи работната група, която разследва сериен убиец, известен като Резача. За ФБР беше стандартна оперативна процедура да напомня на местната полиция, че Бюрото командва, но в случая Сантос не позираше. Предишните четири жертви на Резача бяха от окръг Палм Бийч, сто и тринайсет километра на север, и труповете им бяха намерени в нивите със захарна тръстика край Ключистън. Като всеки друг от окръг Маями Дейд аз бях външен човек в по-мощното разследване и все още не бях официално член на работната група.

– Може ли да поговорим за минутка? – попитах.

Сантос кимна и двамата намерихме място далеч от тълпата. Зад нас, оттатък в червеникавокафявите ивици режещ кладиум, ято бели чапли си почиваха върху преплетените корени на мангровите дървета. Отражението на белите птици в гладката черна вода беше като фотография от изложба на Клайд Бучър.

– Мислиш ли, че това е пета жертва? – попитах.

– Все още е трудно да се каже – отвърна Сантос. – След четири жертви, изхвърлени в нивите със захарна тръстика в Палм Бийч, би било твърде рисковано убиецът да остави там още един труп. Той сигурно знае, че полицията в района е вдигната на крак.

– Напълно съм съгласна с теб, но на този етап все още не знаем дали убиецът е един и същ. Определено има прилики, но ще трябва да изчакаме потвърждение дали има сексуално насилие и други показатели.

– Какви други показатели?

Сантос не отговори веднага. Знаеше за какво питам – автографът на убиеца. В медиите се съобщиха много неща за Резача – убиецът, който осакатяваше жертвите си с мачете за рязане на захарна тръстика и изхвърляше труповете им в нивите със захарна тръстика. В разследванията на серийни убийци обаче полицията винаги премълчаваше по нещо – някоя важна характеристика на престъпленията, която беше толкова уникална, че служеше като автограф на убиеца.

– Белези по лицето – отвърна Сантос. – Но ще трябва да извършим сериозно търсене.

– Търсене на какво?

Тя погледна към микробуса на криминалистите, където на количка бяха положени останките на жертвата, покрити с бял чаршаф, а след това отмести очи

към акрите режещ кладиум покрай пътя, сякаш преценяваше изключително трудната задача, която им предстоеше.

– Все още търсим главата на жертвата.

Затаих дъх. Снимковият материал за съдебните заседатели ставаше все по-ужасяващ.

Помощник-патоанатомът повика Сантос. Последвах я до микробуса. ФБР можеше и да ръководи координацията на разследването за Резача от административна гледна точка, но с убийствата обикновено се занимаваше местната полиция, а Институтът по съдебна медицина в Маями Дейд беше моя територия.

– Искам да посоча едно важно отклонение от профила на Резача – каза помощник-патоанатомът.

– Да? – отвърна Сантос.

– Още сме далеч от положителна идентификация и ускореното разлагане в „Евърглейдс“ може да затрудни определянето на расата на жертвата. Мога обаче уверено да заявя, че ако извършителят е Резача, това е първата му жертва, която не е бяла жена.

Погледнах към количката и после нагоре към безоблачното синьо небе. Очите ми бяха привлечени от бръмченето на хеликоптер. Първият медиен хеликоптер кръжеше над местопрестъплението и предупреждава, че ще ни засипят с парливи въпроси.

– Расата на жертвата обикновено е ключов елемент в психологическия профил на убиеца – отбелязах, съзнавайки, че не казвам на Сантос нещо ново. – Това променя ли предположението ти, че убиецът е Резача?

Тя се замисли за миг, преди да отговори.

– Имаш ли време да дойдеш с мен в Палм Бийч?

Преди малко бях намалил смъртно наказание на доживотен затвор без право на условно освобождаване и работният ми календар като никога беше незает.

– Разбира се. Защо?

– Твърдо вярвам във второто мнение за веществените доказателства – отвърна тя. – С удоволствие бих чула отговора ти на собствените ти въпроси.

– Дадено.

– Но ми направи една услуга, преди да тръгнем.

– Каква?

Тя погледна изкаляните ми обувки.

– Отърви се от този вид на блатно чудовище.

– Добре. Мога да го направя.